

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО, ФІНАНСОВОГО,
ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПУБЛІЧНОГО ПРАВА**

**Програма навчального курсу
“Право зовнішньоекономічної діяльності”
для студентів V курсу
спеціальність 6.030402 «Правознавство»**

**Розробник:
Ст. викладач Грін О.О.**

Схвалено
на засіданні кафедри
«___» _____ 2015р.
Протокол № ___
Завідувач кафедри:
_____

1. Опис навчальної дисципліни
«Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 1	Галузь знань <u>0304. право</u> <small>(шифр і назва)</small>	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>8.03040101</u> <u>правознавство</u> <small>(шифр і назва)</small>		
Модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1			
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин - 72			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
	Самостійна робота		
	30 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» – сприяння становленню сучасного кваліфікованого фахівця-юриста; на підставі вивчення основних понять, інститутів, доктрин зовнішньоекономічної діяльності досягти кращого розуміння студентами засад та процедур її правового регулювання, і, таким чином, забезпечувати підвищення рівня правової культури майбутніх юристів, розвивати вміння творчо застосовувати теоретичні знання у практичній роботі; формувати переконання та ціннісні орієнтації студентів відповідно до основних принципів господарювання та зовнішньоекономічної діяльності; виховувати активну громадянську позицію, сприяти усвідомленню ролі та значення зовнішньоекономічної діяльності у вітчизняній та світовій економіці; розвивати у майбутніх юристів професійні й особистісні якості.

Завданнями навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є формування теоретичного мислення, правової свідомості, вміння змоделювати на конкретному прикладі механізм правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності спираючись на вітчизняне законодавство та міжнародні договори; розкривати зміст основних понять зовнішньоекономічної діяльності (підприємництво, іноземний елемент, митний кордон, митно-тарифне регулювання, нетарифні методи регулювання, зовнішньоекономічний договір (контракт) тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- термінологічне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності;
- принципи та види зовнішньоекономічної діяльності, об'єкти та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності (національні та іноземні);
- міжнародні організації та міжнародно-правові джерела з регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- державні органи України та їх компетенцію з регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності, порядок їх введення та порядок реалізації в практиці;
- міжнародні та національні нормативно-правові вимоги до способів укладання та форми зовнішньоекономічних договорів (контрактів);
- особливості проведення деяких видів зовнішньоекономічних операцій тощо.

вміти:

- добре орієнтуватися в міжнародній і національній нормативно-правовій базі з зовнішньоекономічної діяльності з метою швидкого знаходження необхідних документів та основних підходів до вирішення тих чи інших питань;
- знати практику організації та проведення зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- грамотно формулювати значення різних термінів і понять використовуваних в практиці зовнішньоекономічної діяльності;

- вміти скласти зовнішньоекономічні договори (контракти) з основних видів зовнішньоекономічних операцій тощо;
- тлумачити, кваліфікувати, застосовувати норми, що регулюють сферу зовнішньоекономічної діяльності;
- користуватися колізійними та матеріально-правовими нормами міжнародних актів та національного законодавства;
- аналізувати судову і арбітражну практику з розгляду справ за суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.

ЗЕД як вид господарської діяльності. Джерела правового регулювання ЗЕД. Принципи ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД. Об'єкти ЗЕД. Види ЗЕД.

Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Основи регулювання ЗЕД. Органи державного регулювання та місцевого управління ЗЕД. Торгово-промислові палати як органи недержавного регулювання ЗЕД. Світова організація торгівлі: глобальне регулювання ЗЕД. Правові режими ЗЕД.

Тема 3. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Система методів державного регулювання ЗЕД. Митно-тарифне регулювання ЗЕД. Ліцензування ЗЕД. Заборона експорту та імпорту окремих видів товарів. Застосування технічних, фармакологічних, санітарних, фіто санітарних, ветеринарних та екологічних стандартів та вимог. Заходи щодо захисту економічної конкуренції в галузі ЗЕД. Державні закупівлі в сфері ЗЕД.

Тема 4. Зовнішньоекономічний договір.

Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Форма зовнішньоекономічного договору. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних договорів. Умови зовнішньоекономічного договору.

Тема 5. Правове регулювання окремих видів зовнішньоекономічних операцій

Правове регулювання міжнародної купільні-продажу. Правове регулювання міжнародного підряду. Правове регулювання міжнародних перевезень.

4. Правове регулювання консигнаційних операцій. Правове регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в ЗЕД. Правове регулювання зовнішньоекономічних операцій з давальницькою сировиною.

Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД

Валютні операції: поняття, види, суб'єкти. Повноваження державних органів і функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Ліцензування валютних операцій. Правовий режим банківських рахунків у іноземній валюті. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті.

Тема 7. Правове регулювання іноземного інвестування.

Поняття іноземних інвестицій. Види і форми іноземних інвестицій. Оцінка іноземних інвестицій. Правовий режим іноземного інвестування. Державна реєстрація іноземних інвестицій. Правове становище суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями. Правовий режим договорів про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора. Гарантії прав та законних інтересів іноземних інвесторів. Правове регулювання здійснення інвестицій резидентами України за її межами.

Тема 8. Правові засади захисту національного товаровиробника в зовнішньоекономічних відносинах

Загальні умови захисту національного товаровиробника. Захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту. Захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту. Застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну.

Тема 9. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон в Україні.

Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон в Україні. Механізм і порядок утворення та ліквідації спеціальних (вільних) економічних зон. Статус, управління та державні гарантії захисту спеціальних (вільних) економічних зон.

Тема 10. Відповідальність за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.

Загальні засади відповідальності суб'єктів ЗЕД. Форми відповідальності у ЗЕД. Спеціальні санкції за порушення законодавства про ЗЕД. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.	7	2	2			3						
Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	7	2	2			3						
Тема 3. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	7	2	2			3						
Тема 4. Зовнішньоекономічний договір.	7	2	2			3						
Тема 5. Правове регулювання окремих видів зовнішньоекономічних операцій	5	2				3						
Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічних операцій	5	2				3						
Тема 7. Правове регулювання іноземного інвестування.	7	2	2			3						
Тема 8. Правові засади захисту національного	5	2				3						

товаровиробника в зовнішньоекономічних відносинах												
Тема 9. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон в Україні	5	2				3						
Тема 10 . Відповідальність за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.	7	2	2			3						
Усього годин	62	20	12			30						

Зміст лекційних тем курсу

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.

1. ЗЕД як вид господарської діяльності.
2. Джерела правового регулювання ЗЕД.
3. Принципи ЗЕД.
4. Суб'єкти ЗЕД.
5. Об'єкти ЗЕД.
6. Види ЗЕД.

Література

Конституція України. – К. 2014. Закон «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України «Про економічну самостійність України» від 03.08.1990. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України 13.03.12. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства ЄС» від 18.03.2004. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994. Постанова КМУ і НБУ від 21.06.1995 № 444 «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті». Офіційні правила тлумачення торговельних термінів (ІНКОТЕРМС) в редакції 2000 р. Принципи міжнародних комерційних договорів 1994 р. (УНІДРУА). Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами (УПС). Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу (Відень, 1980 р.). Конвенція ООН про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів (Нью-Йорк, 1974 р.). Вінник О.М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. – Київ., 2003. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / за заг. ред. В.К. Мамонтова. – Київ, 2004. Щербина В.С. Господарське право: підручник. – К., 2005. Хазяйственне право: ученик / под. ред. В.К. Мамонтов. – К., 2002.

Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1. Основи регулювання ЗЕД.
2. Органи державного регулювання та місцевого управління ЗЕД.
3. Торгово-промислові палати як органи недержавного регулювання ЗЕД.
4. Світова організація торгівлі: глобальне регулювання ЗЕД.
5. Правові режими ЗЕД.

Література

Конституція України. – К. 2014. Закон України «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 02.12.1997. Марракешська угода про створення СОТ від 15.04.1994. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Генеральна угода з торгівлі послугами (ГАТС). Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996. Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності» від 17.02.2000. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами (УПС) від 14.06.1994. Декрет КМУ від 12.01.1993 № 6-93 «Про квотування і ліцензування експорту товарів (робіт, послуг)». Положення про міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 31.05.2011.

Тема 3. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1. Система методів державного регулювання ЗЕД.
2. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.
3. Ліцензування ЗЕД.
4. Заборона експорту та імпорту окремих видів товарів.
5. Застосування технічних, фармакологічних, санітарних, фіто санітарних, ветеринарних та екологічних стандартів та вимог.
6. Заходи щодо захисту економічної конкуренції в галузі ЗЕД.
7. Державні закупівлі в сфері ЗЕД.

Література

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1994. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України від 13.03.12. Закон України «Про митний тариф» від 19.09.2013. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» від 06.09.2005. Закон України «Про деякі питання ввезення на митну територію України транспортних засобів» від 06.07.2005. Закон України «Про стандартизацію» від 17.05.2001. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17.05.2001. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 01.12.2005. Декрет КМУ від 10.05.1993 «Про стандартизацію та сертифікацію». Постанова КМУ від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій». Науменко В.П., Панко П.В. Русское В. А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. – К., 2004.

Тема 4. Зовнішньоекономічний договір.

1. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
2. Форма зовнішньоекономічного договору.
3. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних договорів.
4. Умови зовнішньоекономічного договору.

Література

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1994. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України від 13.03.12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. Закон України «Про торгово-промислові палату України» від 02.12.1997. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.01.1994. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005. Нью-Йоркська конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів 1974 р. Віденська конвенція про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1986 р. Принципи міжнародних комерційних договорів, розроблені міжнародним інститутом з уніфікації приватного права (УНІДРУА) 1994. Наказ МЗЕС від 06.09.2001 № 201 «Про затвердження положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)». Декрет КМУ від 19.02.1993 № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю.» Постанова КМУ і НБУ від 21.06.1995 № 444 «Про типові платіжні умови...». Принципи міжнародних комерційних договорів 1994 р. (УНІДРУА). Довгерт А.С., Мерешко О.О. Методологія міжнародного

приватного права // *Методологія приватного прав : збірник наукових праць.* – К., 2003. Брагинский М.Й., Витрянський В.В. Договорное право. Кн. 1: общее положение. – М., 2001. Розенберг М.Г. Международная купля-продажа товаров: Комментарий к правовому регулированию и практике разрешения споров. – М., 2004. Внешнеторговые сделки / составитель И.С. Гринько. – Сумы., 1994. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів (ІНКОТЕРМС) в редакції 2000 р. Лазарева Т.П. Международное торговое прав: расчеты по контрактам : Учебное пособие. – М., 2003. Принципы международных коммерческих договором / пер. с англ. А.С. Комарова. – М., 1996. Винокурова Л.Ф. Практика разрешения споров : Международный коммерческий арбітраж в Украине: законодательство и практика / Под общ. ред. И.Г. Побирченко. – К., 2000.

Тема 5. Правове регулювання окремих видів зовнішньоекономічних операцій

1. Правове регулювання міжнародної купівельно-продажу.
2. Правове регулювання міжнародного підяду.
3. Правове регулювання міжнародних перевезень.
4. Правове регулювання консигнаційних операцій.
5. Правове регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в ЗЕД.
6. Правове регулювання зовнішньоекономічних операцій з давальницькою сировиною.

Література

Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1980 р., Закон України «Про міжнародне приватне право», Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі ЗЕД», Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОПФ), Угода про міжнародне вантажне сполучення (УМВС), Європейські угоди про магістральні лінії міжнародних перевезень (1985 р.), Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р., Постанова КМУ від 1 серпня 2005 р. № 668 «Про затвердження загальних умов укладення та виконання договорів підяду в капітальному будівництві», Луць В.В. Контракты в підприємській діяльності: навч. Посібник. – К., 2008., Кузнецова Н.С. подрядные договора в инвестиционной деятельности в строительстве. – К., 1993., Боугславський М.М. Международное частное право. – учебник. – М., 2005. Щербина В.С. Господарське право: підручник. – К., 2012.

Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД

1. Валютні операції: поняття, види, суб'єкти.
2. Повноваження державних органів і функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю.
3. Ліцензування валютних операцій.
4. Правовий режим банківських рахунків у іноземній валюті.
5. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті.

Література

Закон «Про зовнішньоекономічну діяльність», Декрет «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993, Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року, Закон «Про національний банк України», Закон «Про платіжні система та переказ грошей в Україні» від 05.04.2005, Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 28.11.2002., Северин О.В. Правове регулювання валютних операцій: авто. Реф. Дис. Канд. юрид. наук. – Донецьк., 2003, Подцерковный О.П. Денежные обязательства и расчетные правоотношения в Украине. – Одесса, 2005.

Тема 7. Правове регулювання іноземного інвестування.

1. Поняття іноземних інвестицій.
2. Види і форми іноземних інвестицій.
3. Оцінка іноземних інвестицій.
4. Правовий режим іноземного інвестування.
5. Державна реєстрація іноземних інвестицій.
6. Правове становище суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями.
7. Правовий режим договорів про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора.
8. Гарантії прав та законних інтересів іноземних інвесторів.
9. Правове регулювання здійснення інвестицій резидентами України за її межами.

Література

Закон «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України

13.03.12. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996. Конвенція Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами (Вашингтон, 1965р.). Конвенція про заснування багатостороннього агентства з гарантій інвестицій (Сеус, 1985). Постанова Правління НБУ від 04.02.1998 р. № 34 «Класифікатор іноземних валют та банківських металів»). Постанова Правління НБУ від 10.09.2005 р. № 280 «Про затвердження положення про порядок іноземного інвестування в Україну». Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій. – К., 2004. Бланк И.М. Инвестиционный менеджмент: учебный курс. – К., 2001.

Тема 8. Правові засади захисту національного товаровиробника в зовнішньоекономічних відносинах

1. Загальні умови захисту національного товаровиробника.
2. Захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту.
3. Захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту.
4. Застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну.

Література

ГАТТ СОТ, Угода «Про застосування статті 6 ГАТТ», Угода «Про субсидії та компенсаторні заходи», Угода «Про захисні заходи», Угода «Про антидемпінг та субсидії та компенсаційні заходи», Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту», Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту», Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну».

Тема 9. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон в Україні.

1. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон в Україні.
2. Механізм і порядок утворення та ліквідації спеціальних (вільних) економічних зон.
3. Статус, управління та державні гарантії захисту спеціальних (вільних) економічних зон.

Література

Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р., Закон України «Про спеціальних режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області» від 24.12.1998 р., Закон України «Про спеціальну економічну зону Закарпаття» від 22.03.2001 р., Закон України «Про інвестиційну діяльність», Постанова КМУ «Про концепцію створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні» від 14.03.1994 р. № 167.

Тема 10. Відповідальність за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.

1. Загальні засади відповідальності суб'єктів ЗЕД.
2. Форми відповідальності у ЗЕД.
3. Спеціальні санкції за порушення законодавства про ЗЕД.
4. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.

Література

Закон «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України 13.03.12. Цивільний кодекс від 16.01.2003. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 20.06.2005. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.91. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004. Гаазька конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів 1961. Конвенція з питань цивільного процесу (Гаага, 1954 р.). Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних та комерційних справах (Гаага, 1965 р.). Конвенція про отримання закордоном доказів з цивільних та торгових справ (Гаага, 1970 р.) Консульський статус України затверджений Указом Президента України від 02.04.1994 № 127/ 94. Наказ Мінекономіки від 17.04.2000 № 52 (Положення про порядок застосування до суб'єктів ЗЕД України та іноземних суб'єктів господарської діяльності спеціальних санкцій...). Наказ Мінекономіки від 17.04.2000 № 47 «Про затвердження Положення про порядок видачі разових (індивідуальних) ліцензій». Вінник О.М. Господарське право. – К., 2004.

Теми практичних занять

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.

1. ЗЕД як вид господарської діяльності.
2. Джерела правового регулювання ЗЕД.
3. Принципи ЗЕД.
4. Суб'єкти ЗЕД.
5. Об'єкти ЗЕД.
6. Види ЗЕД.

Література

Конституція України. – К. 2014. Закон «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України «Про економічну самостійність України» від 03.08.1990. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003. Закон «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України 13.03.12. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства ЄС» від 18.03.2004. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994. Постанова КМУ і НБУ від 21.06.1995 № 444 «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті». Офіційні правила тлумачення торговельних термінів (ІНКОТЕРМС) в редакції 2000 р. Принципи міжнародних комерційних договорів 1994 р. (УНІДРУА). Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами (УПС). Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу (Відень, 1980 р.). Конвенція ООН про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів (Нью-Йорк, 1974 р.). Вінник О.М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. – Київ., 2003. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / за заг. ред. В.К. Мамонтова. – Київ, 2004. Щербина В.С. Господарське право: підручник. – К., 2005. Хазяйственне право: ученик / под. ред. В.К. Мамонтов. – К., 2002.

Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1. Основи регулювання ЗЕД.
2. Органи державного регулювання та місцевого управління ЗЕД.
3. Торгово-промислові палати як органи недержавного регулювання ЗЕД.
4. Світова організація торгівлі: глобальне регулювання ЗЕД.
5. Правові режими ЗЕД.

Література

Конституція України. – К. 2014. Закон України «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 02.12.1997. Марракешська угода про створення СОТ від 15.04.1994. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Генеральна угода з торгівлі послугами (ГАТС). Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996. Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності» від 17.02.2000. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами (УПС) від 14.06.1994. Декрет КМУ від 12.01.1993 № 6-93 «Про квотування і ліцензування експорту товарів (робіт, послуг)». Положення про міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 31.05.2011.

Тема 3. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1. Система методів державного регулювання ЗЕД.
2. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.
3. Ліцензування ЗЕД.
4. Заборона експорту та імпорту окремих видів товарів.
5. Застосування технічних, фармакологічних, санітарних, фіто санітарних, ветеринарних та екологічних стандартів та вимог.

6. Заходи щодо захисту економічної конкуренції в галузі ЗЕД.

7. Державні закупівлі в сфері ЗЕД.

Література

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1994. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України від 13.03.12. Закон України «Про митний тариф» від 19.09.2013. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» від 06.09.2005. Закон України «Про деякі питання ввезення на митну територію України транспортних засобів» від 06.07.2005. Закон України «Про стандартизацію» від 17.05.2001. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17.05.2001. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 01.12.2005. Декрет КМУ від 10.05.1993 «Про стандартизацію та сертифікацію». Постанова КМУ від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій». Науменко В.П., Панко П.В. Русское В. А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. – К., 2004.

Тема 4. Зовнішньоекономічний договір.

1. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
2. Форма зовнішньоекономічного договору.
3. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних договорів.
4. Умови зовнішньоекономічного договору.

Література

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1994. Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України від 13.03.12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. Закон України «Про торгово-промислові палату України» від 02.12.1997. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.01.1994. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005. Нью-Йоркська конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів 1974 р. Віденська конвенція про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1986 р. Принципи міжнародних комерційних договорів, розроблені міжнародним інститутом з уніфікації приватного права (УНІДРУА) 1994. Наказ МЗЕС від 06.09.2001 № 201 «Про затвердження положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)». Декрет КМУ від 19.02.1993 № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю.»

Постанова КМУ і НБУ від 21.06.1995 № 444 «Про типові платіжні умови...». Принципи міжнародних комерційних договорів 1994 р. (УНІДРУА). Довгерт А.С., Мерешко О.О. Методологія міжнародного приватного права // Методологія приватного прав : збірник наукових праць. – К., 2003. Брагинский М.Й., Витрянський В.В. Договорное право. Кн. 1: общее положение. – М., 2001. Розенберг М.Г. Международная купля-продажа товаров: Комментарий к правовому регулированию и практике разрешения споров. – М., 2004. Внешнеторговые сделки / составитель И.С. Гринько. – Сумы., 1994. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів (ІНКОТЕРМС) в редакції 2000 р. Лазарева Т.П. Международное торговое прав: расчеты по контрактам : Учебное пособие. – М., 2003. Принципы международных коммерческих договором / пер. с англ. А.С. Комарова. – М., 1996. Винокурова Л.Ф. Практика разрешения споров : Международный коммерческий арбитраж в Украине: законодательство и практика / Под общ. ред. И.Г. Побирченко. – К., 2000.

Тема 5. Правове регулювання іноземного інвестування.

1. Поняття іноземних інвестицій.
2. Види і форми іноземних інвестицій.
3. Оцінка іноземних інвестицій.
4. Правовий режим іноземного інвестування.
5. Державна реєстрація іноземних інвестицій.
6. Правове становище суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями.
7. Правовий режим договорів про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора.
8. Гарантії прав та законних інтересів іноземних інвесторів.
9. Правове регулювання здійснення інвестицій резидентами України за її межами.

Література

Закон «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України 13.03.12. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996. Конвенція Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами (Вашингтон, 1965р.). Конвенція про заснування багатостороннього агентства з гарантій інвестицій (Сеус, 1985). Постанова Правління НБУ від

04.02.1998 р. № 34 «Класифікатор іноземних валют та банківських металів».) Постанова Правління НБУ від 10.09.2005 р. № 280 «Про затвердження положення про порядок іноземного інвестування в Україну». Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій. – К., 2004. Бланк И.М. Инвестиционный менеджмент: учебный курс. – К., 2001.

Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.

1. Загальні засади відповідальності суб'єктів ЗЕД.
2. Форми відповідальності у ЗЕД.
3. Спеціальні санкції за порушення законодавства про ЗЕД.
4. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.

Література

Закон «Про Зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. Закон України Господарський кодекс України від 16.01.2003. Митний кодекс України 13.03.12. Цивільний кодекс від 16.01.2003. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 20.06.2005. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.91. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004. Гаазька конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів 1961. Конвенція з питань цивільного процесу (Гаага, 1954 р.). Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних та комерційних справах (Гаага, 1965 р.). Конвенція про отримання закордоном доказів з цивільних та торгових справ (Гаага, 1970 р.) Консульський статус України затверджений Указом Президента України від 02.04.1994 № 127/ 94. Наказ Мінекономіки від 17.04.2000 № 52 (Положення про порядок застосування до суб'єктів ЗЕД України та іноземних суб'єктів господарської діяльності спеціальних санкцій...). Наказ Мінекономіки від 17.04.2000 № 47 «Про затвердження Положення про порядок видачі разових (індивідуальних) ліцензій». Вінник О.М. Господарське право. – К., 2004.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.	3
2	Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	3
3	Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	3
4	Зовнішньоекономічний договір.	3
5	Правове регулювання окремих видів зовнішньоекономічних операцій	3
6	Валютне регулювання ЗЕД	3
7	Правове регулювання іноземного інвестування.	3
8	Правові засади захисту національного товаровиробника в зовнішньоекономічних відносинах	3
9	Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон в Україні	3
10	Відповідальність за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.	3
	Разом	30

ТЕСТИ

1. Назвіть головну правову форму здійснення зовнішньоекономічної діяльності:

- а) зовнішньоекономічний договір (контракт);
- б) міждержавна угода;
- в) Правила ІНКОТЕРМС;
- г) резолюції СОТ.

2. Який нормативний акт затверджує умови, які повинні міститися у зовнішньоекономічному договорі (контракті)?

- а) Закон України «Про зовнішньоекономічні договори (контракти)»;
- б) закон України «Про міжнародне приватне право»;
- в) Наказ міністерства економіки та питань європейської інтеграції «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

3. Чи поширює свою дію на відносини сторін за зовнішньоекономічним контрактом Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 1969 року?

- а) так;
- б) ні.

4. Чи будь-яка юридична особа може бути суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності?

- а) так;
- б) ні.

5. Чи будь-яка фізична особа, що має повну дієздатність і не має законодавчо встановлених обмежень, може бути суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності?

- а) так;
- б) ні.

6. Чи є зовнішньоекономічним контрактом, договір укладений між українською компанією та офшорною компанією, власником якої є громадянин України?

- а) так;
- б) ні.

7. Який державний орган здійснює реєстрацію зовнішньоекономічних контрактів?

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Міністерство закордонних справ України;
- в) Міністерство економічного розвитку та торгівлі.

8. Який нормативний акт визначає строки зарахування виручки резидентів в іноземній валюті?

- а) Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»;
- б) Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»;
- в) Закон України «Про режим іноземного інвестування».

9. Протягом якого терміну виручка від операції повинна бути зарахована на валютні рахунки резидентів без індивідуальної ліцензії НБУ?

- а) протягом 30 днів з дати митного оформлення продукції чи підписання акту виконаних робіт;
- б) протягом 90 днів з дати митного оформлення продукції чи підписання акту виконаних робіт;
- в) протягом 180 днів з дати митного оформлення продукції чи підписання акту виконаних робіт.

10. Назвіть основний критерій, який характеризує угоду як зовнішньоекономічну:

- а) укладання договору в іноземній валюті;
- б) переробка товарів на митній території двох держав;
- в) знаходження комерційних підприємств контрагентів в різних державах.

11. В чому полягає основна відмінність зовнішньоекономічного контракту від цивільно-правової угоди з іноземним елементом:

- а) між ними немає жодних відмінностей;
- б) зовнішньоекономічний контракт регулюється виключно на підставі міжнародного комерційного права;
- в) цивільно-правова угода з іноземним елементом регулюється тільки правом будь-якої однієї держави.

12. Назвіть генеральну колізійну прив'язку будь-якої зовнішньоекономічної угоди:

- а) закон країни суду;
- б) закон продавця;
- в) автономія волі сторін.

13. Який нормативний акт України має перевагу при визначенні права, що підлягає застосуванню до договірних відносин сторін зовнішньоекономічних контрактів?

- а) Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»;
- б) Закон України «Про міжнародне приватне право».

14. Який нормативний акт з перелічених не застосовується для регулювання відносин сторін за зовнішньоекономічним контрактом?

- а) Цивільний кодекс України;

- б) Господарський кодекс України;
- в) Закон України «Про міжнародне приватне право»;
- г) усі перелічені акти застосовуються.

15. Яку назву має угода сторін про місце розгляду правового спору за зовнішньоекономічним контрактом?

- а) судове застереження;
- б) арбітражне застереження;
- в) обумовлення суду.

16. Які аспекти зовнішньоекономічної угоди може регулювати право, що обрано сторонами:

- а) права та обов'язки сторін;
- б) правовий статус партнерів;
- в) форма та порядок укладання угоди.

17. Як вчиняє український суд, якщо в зовнішньоекономічному контракті відсутнє погодження сторін про право, що застосовується:

- а) застосовує закон суду (українське право);
- б) застосовує Інкотерм-2010;
- в) застосовує право країни, з яким контракт має найбільш тісний зв'язок.

18. Що розуміє український закон під «правом країни, з яким контракт має найбільш тісний зв'язок»:

- а) закон країни суду;
- б) закон місця виконання договору;
- в) особистий закон сторони, що є найбільш зобов'язаною за договором.

19. Яка колізійна прив'язка полягає в основі більшості субсидіарних колізійних прив'язок у зовнішньоекономічних контрактах:

- а) закон країни суду;
- б) закон країни продавця;
- в) закон місця здійснення угоди.

20. Згідно з яким законодавством обирається форма зовнішньоекономічного контракту?

- а) згідно з законодавством країни продавця;
- б) згідно з законодавством країни покупця;
- в) згідно з законодавством країни вчинення контракту.

21. Який статут регулює питання тлумачення зовнішньоекономічного контракту та наслідки його недійсності:

- а) формальний;
- б) зобов'язальний;
- в) майновий.

22. У чому полягає відмінність між економічними та адміністративними методами регулювання ЗЕД:

- а) економічні методи стимулюють ЗЕД, а адміністративні – обмежують;
- б) економічні методи діють прямо, адміністративні – опосередковано;
- в) економічні методи підвищують ефективність ЗЕД, адміністративні – знижують;
- г) економічні методи застосовуються до експорту, адміністративні – до імпорту.

23. Назвіть основну функцію, що виконує Національний банк України при регулюванні зовнішньоекономічної діяльності:

- а) здійснює валютну політику в країні;
- б) затверджує нормативи розподілу валютної виручки підприємств;
- в) здійснює заходи щодо забезпечення раціонального використання коштів державного валютного фонду;
- г) контролює переміщення готівкової валюти через кордон.

24. Який орган є найвищим у здійсненні державного регулювання ЗЕД?

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет міністрів України;
- в) Національний банк України;
- г) Міністерство закордонних справ України.

25. Який з перелічених органів не уповноважений Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» здійснювати державне регулювання ЗЕД?

- а) Антимонопольний комітет України
- б) Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі
- в) Міністерство закордонних справ України

26. Чи є однаковими ставки податків для всіх суб'єктів ЗЕД?

- а) так, для всіх;
- б) так, для всіх, але ставки різняться за товарною ознакою;
- в) так, для всіх, але ставки різняться залежно від країни резиденства;
- г) ні, діють різні ставки оподаткування.

27. Чи має право суб'єкт ЗЕД самостійно визначати форми розрахунків по зовнішньоекономічним операціям?

- а) так;
- б) так, але з числа тих, що не заборонені законами України;
- в) ні, форми розрахунків за конкретною операцією необхідно погоджувати з регулюючим органом.

28. Ліцензування як метод регулювання ЗЕД – це:

- а) надання дозволу користування винаходом;

- б) надання дозволу на експортно-імпортні операції;
- в) укладання угоди про передачу прав на використання ліцензії, ноу-хау, товарних знаків та ін.
- г) обмеження імпорту.

29. Чи обов'язковим є ліцензування діяльності по імпорту банківських металів?

- а) так;
- б) ні.

30. До адміністративних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності належать:

- а) затвердження порядку нагромадження і використання валютних коштів, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- б) система розрахунків при здійсненні експортно-імпортних операцій;
- в) оперативне регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- г) міжнародні угоди.

31. Технічні бар'єри – це:

- а) перевірка імпоротної техніки на комплектність;
- б) перевірка експортної техніки на відповідність вимогам стандартів;
- г) митний огляд товарів.

32. Домовленість у міжнародних договорах та угодах, за якої одна держава надає іншій такі ж сприятливі умови, якими користуються або буде користуватися у подальшому будь-яка третя держава на території першої, - це режим:

- а) найбільшого сприяння;
- б) спеціальний;
- в) міжнародний;
- г) винятковий.

33. Оперативне регулювання в сфері зовнішньоекономічної діяльності – це:

- а) система квотування при експорті;
- б) система ліцензування при імпорті;
- в) тимчасове призупинення зовнішньоекономічної діяльності;
- г) система реєстрації при експорті.

34. Головною підставою функціонування підприємства як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності є:

- а) внесення даного виду діяльності до статутних документів;

- б) проходження системи реєстрації суб'єктів ЗЕД в Мінекономрозвитку;
- в) отримання картки суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності на митниці.

35. Яке із наведених визначень відповідає поняттю експортна квота:

- а) дозвіл на вивезення товарів;
- б) дозвіл на ввезення товарів;
- в) дозвіл на ввезення та вивезення товарів;
- г) кількісне обмеження обсягів експортованої продукції.

36. Сертифікат визначення продукції власного виробництва видає:

- а) Торгово-промислова палата України;
- б) Міністерство економічного розвитку та торгівлі України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Міністерство доходів і зборів.

37. Зазначте неіснуючий вид оферти:

- а) тверда;
- б) вільна;
- в) акцептована;
- г) диспозитивна.

38. На території вільних економічних зон для іноземного інвестора встановлюється такий правовий режим:

- а) режим найбільшого сприяння;
- б) національний режим;
- в) спеціальний режим;
- г) недискримінаційний режим.

39. Який термін обмежує імпорт продукції з моменту переказу валюти нерезиденту:

- а) 180 діб;
- б) 45 діб;
- в) 5 діб;
- г) 90 діб.

40. В якому місті була підписана конвенція про міжнародні договори купівлі-продажу товарів:

- а) Брюссель;
- б) Гаага;
- в) Відень;
- г) Нью-Йорк.

41. Які обов'язкові ознаки не властиві експорту продукції:

- а) обов'язковий перетин митного кордону країни;
- б) обов'язкова наявність міжнародного договору постачання;
- в) обов'язкова присутність міжнародного перевізника;
- г) обов'язкова необхідність вантажної митної декларації.

42. Право на відшкодування суми якого податку мають експортери України:

- а) податку на додану вартість;
- б) податку на прибуток;
- в) прибуткового податку;
- г) комунального податку.

43. Угоди, які дозволяють міжнародному посереднику закуповувати й продавати товари від власного імені, але за рахунок експортера або імпортера, є:

- а) договорами постачання;
- б) договорами доручення;
- в) договорами комісії;
- г) договорами реклами.

44. Правом якої держави регулюється зовнішньоекономічна угода щодо нерухомості:

- а) автономії волі сторін;
- б) праву місця знаходження нерухомості;
- в) праву місця укладання угоди.

45. Яка форма передбачена для зовнішньоекономічних угод за участю українських осіб:

- а) усна;
- б) обов'язкове нотаріальне посвідчення;
- в) обов'язкового проста письмова форма.

46. Верховна Рада при регулюванні зовнішньоекономічної діяльності виконує такі функції:

- а) здійснює обмін та розрахунки за отриманими кредитами;
- б) здійснює координацію діяльності міністерств, державних комісій та відомств;
- в) здійснює заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- г) затверджує основні напрями розвитку зовнішньоекономічної політики України.

47. Який характер мають норми Віденської конвенції 1980 р. про договори міжнародної купівлі-продажу товарів:

- а) імперативний;
- б) альтернативний;
- в) диспозитивний.

48. Кому в першу чергу адресовані норми Віденської конвенції:

- а) державам-учасникам;
- б) СОТ;
- в) національним суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності.

49. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності належить до недержавних органів:

- а) торговельні представництва за кордоном;
- б) міжнародні торговельні організації;
- в) торговельно-промислові палати;
- г) місцеві адміністрації.

50. Який момент має визначальне значення при типізації умов договору згідно з Правилами ІНКОТЕРМС:

- а) момент укладання договору;
- б) момент укладання договору перевезення;
- в) момент передачі товару покупцю.

51. Яка редакція ІНКОТЕРМС є останньою на сьогодні?

- а) ІНКОТЕРМС 2000;
- б) ІНКОТЕРМС 2012;
- в) ІНКОТЕРМС 2010.

52. Який договір є основним видом зовнішньоекономічних контрактів:

- а) міжнародний факторинг;
- б) договір міжнародної купівлі-продажу товарів;
- в) договір міжнародного перевезення.

53. Формами розрахунків у міжнародній торгівлі не є:

- а) інкасо;
- б) акредитив;
- в) банківський переказ;
- г) трата.

54. У складі Торгово-промислової палати об'єднуються підприємства за такою ознакою:

- а) територіальною;
- б) кредитоспроможністю;

- в) галузевою;
- г) організаційно-правовою формою.

55. В Україні при ввезенні товарів, при виробництві яких використовувались субсидії застосовується такий вид мита:

- а) спеціальний;
- б) адвалерний;
- в) компенсаційний;
- г) преференційний.

56. Що означає термін «реекспорт»?

- а) вивезення в іншу країну товару, який вже вивозився у цю країну;
- б) вивезення в іншу країну товару, який вивозиться ще й в інші країни;
- в) вивезення в іншу країну товару, який до цього був ввезений в Україну.

57. Що означає термін «реімпорт»?

- а) ввезення в Україну товарів, які в свою чергу були ввезені в країну-постачальника з третьої країни
- б) повернення в Україну товару, який раніше був вивезений і використаний в іншій державі на договірних умовах
- в) результат експортної операції, яка не відбулася.

58. Який тип зовнішньоекономічної угоди передбачає найбільш низьку вартість для продавця:

- а) FCA;
- б) CIF;
- в) EXW.

59. Чи сплачуються митні платежі при ввезенні об'єктів іноземних інвестицій?

- а) так;
- б) ні.

60. Який документ надає особа митному органу, під час ввезення об'єкта іноземної інвестиції для гарантування її зарахування?

- а) сертифікат якості на об'єкт інвестиції;
- б) довідку про державну реєстрацію об'єкта інвестиції;
- в) простий вексель на суму розмитнення об'єкта інвестиції.

61. Чи є валютними цінностями цінні папери в іноземній валюті?

- а) так;
- б) ні.

62. Яка основна перевага експорту?

- а) налагодження зв'язків з іноземними партнерами;

- б) отримання виручки у твердій валюті;
- в) спрощення оподаткування продавця.

63. Що є моментом експорту?

- а) момент перетину митного кордону товаром
- б) момент переходу права власності на товар
- в) обидві відповіді є вірними

64. Чи можна вважати послуги товаром?

- а) так.
- б) ні.

65. Яку загальноживану назву мають Принципи міжнародних комерційних договорів?

- а) ІНКОТЕРМС;
- б) УНІДРУА;
- в) Віденська конвенція про право міжнародних договорів.

66. З якого моменту зовнішньоекономічний контракт є укладеним?

- а) з моменту направлення акцепту на оферту;
- б) з моменту отримання акцепту на оферту;
- в) обидві відповіді можуть бути вірними в залежності від системи у державі сторони договору.

67. Чи обов'язково вказувати форс-мажорні обставини у зовнішньоекономічному контракті?

- а) так, у будь-якому випадку;
- б) так, якщо до відносин у договорі застосовується право України.

68. Чи дозволяється експорт з України товарів, що становлять національне, історичне, археологічне або культурне надбання українського народу?

- а) так, дозволяється;
- б) так, дозволяється, але виключно у випадку, якщо це стосується приватної власності фізичної особи;
- в) ні, забороняється.

69. Перелік товарів, експорт (імпорт) яких через територію України забороняється, встановлюється:

- а) Верховною радою України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Міністерством закордонних справ України.

70. Що означає термін «ембарго»?

- а) заборона;
- б) обмеження;

в) сприяння.

71. Чи має право держава позбавити суб'єкта ЗЕД режиму найбільшого сприяння?

- а) так, на власний розсуд;
- б) так, але коли він здійснює неодноразове порушення договірних умов;
- в) так, але у випадку здійснення недружніх дій держави, де він зареєстрований, відносно України;
- г) не може в жодному випадку.

72. Відносно якої групи товарів забороняється реекспорт?

- а) імпортованих за рахунок Державного валютного фонду України;
- б) імпортованих за рахунок валютних фондів місцевих Рад народних депутатів України;
- в) відносно обох перелічених груп товарів.

73. Відповідно до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», який з видів відповідальності не застосовується до порушень у сфері ЗЕД?

- а) майнова;
- б) зовнішньоекономічна;
- в) кримінальна.

74. Чи можливе з боку держави примусове зупинення зовнішньоекономічної діяльності суб'єкта?

- а) так, коли це загрожує інтересам національної економічної безпеки;
- б) ні, в Україні діє принцип свободи зовнішньоекономічної діяльності та невтручання державних органів у діяльність суб'єктів.

75. Чи мають право сторони зовнішньоекономічного контракту обрати в якості права, що буде регулювати контракт, право декількох країн?

- а) так;
- б) ні.

Підготовка до підсумкового контролю

Питання до заліку з дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»:

1. ЗЕД як вид господарської діяльності.
2. Джерела правового регулювання ЗЕД.
3. Принципи ЗЕД.
4. Суб'єкти ЗЕД.
5. Об'єкти ЗЕД.
6. Види ЗЕД.

7. Основи регулювання ЗЕД.
8. Органи державного регулювання та місцевого управління ЗЕД.
9. Торгово-промислові палати як органи недержавного регулювання ЗЕД.
10. Світова організація торгівлі: глобальне регулювання ЗЕД.
11. Правові режими ЗЕД.
12. Система методів державного регулювання ЗЕД.
13. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.
14. Ліцензування ЗЕД.
15. Заборона експорту та імпорту окремих видів товарів.
16. Застосування технічних, фармакологічних, санітарних, фіто санітарних, ветеринарних та екологічних стандартів та вимог.
17. Заходи щодо захисту економічної конкуренції в галузі ЗЕД.
18. Державні закупівлі в сфері ЗЕД.
19. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
20. Форма зовнішньоекономічного договору.
21. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних договорів.
22. Умови зовнішньоекономічного договору.
23. Поняття іноземних інвестицій.
24. Види і форми іноземних інвестицій.
25. Оцінка іноземних інвестицій.
26. Правовий режим іноземного інвестування.
27. Державна реєстрація іноземних інвестицій.
28. Правове становище суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями.
29. Правовий режим договорів про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора.
30. Гарантії прав та законних інтересів іноземних інвесторів.
31. Правове регулювання здійснення інвестицій резидентами України за її межами.
32. Загальні засади відповідальності суб'єктів ЗЕД.
33. Форми відповідальності у ЗЕД.
34. Спеціальні санкції за порушення законодавства про ЗЕД.
35. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.

12. Методичне забезпечення

1. Державні стандарти освіти;
2. Навчальний план;
3. Робоча програма дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»;
4. Програма дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»;

5. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»;
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до семінарських і практичних занять; тестові контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).

13. Рекомендована література

Нормативна

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003р.
4. Конвенція ООН 1980 р. про договори міжнародної купівлі-продажу товарів.
5. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р.
6. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р.
7. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р.
8. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р.
9. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р.
10. Митний кодекс України від 13.03.2012 р.;
11. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994 р.
12. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж від 21 квітня 1961 р.
13. Унифицированные правила и обычаи для документарных аккредитивов 1994 г. (Публикация МТП №500).
14. Унифицированные правила по инкассо 1995 г. (Публикация МТП №522).
15. Московська конвенція про розв'язання арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносин економічного та науково-технічного співробітництва від 26 травня 1972 р.
16. Конвенція ООН о международных переводных векселях и международных простых векселях 1988 г.
17. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 1992 року.
18. Конвенція, устанавлююча єдинообразный закон о чеках 1931 г.
19. Конвенція, устанавлююча єдинообразный закон о переводном и простом векселе 1930 г.
20. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж від 21 квітня 1961 р.

21. Конвенція про право, застосовуване до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів 1985 г.

22. Конвенція про представництво в міжнародній купівлі-продажу товарів 1983 г. міжнародній купівлі-продажу товарів

23. Конвенція про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів 1974 р.

24. Принципы международных коммерческих договоров 1994 г. (Принципы УНИДРУА).

Доктринальна

1. Анцелевич Г.О., Голубева В.О. та ін. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. - К.: МАУП, 2005, 272 с.;
2. Баклан О. Адміністративно-правове сприяння залученню інвестицій у сферу підприємництва України // Підприємництво, господарство і право. - № 1. – 2012. – С. 31-34.
3. Беседіна Т. Договір (контракт) поставки в зовнішньоекономічній діяльності: підстави відповідальності за невиконання чи неналежне виконання // Підприємництво, господарство і право. - № 4. – 2011. – С. 42-45.
4. Богуславский М.М. Международное частное право. - М.: Юристь, 2005. -317с.;
5. Ганич О. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення кредитних операцій у зовнішньоекономічній діяльності // Підприємництво, господарство і право. - № 12. – 2011. – С. 28-31.
6. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2001. -312с.;
7. Джудитта Кордеро Мосс. Автономия воли в практике МКА. - М.: Ин-т гос-ва и права РАН, 1996. - 84 с.;
8. Законодавство України про зовнішньоекономічну діяльність: Зб. Норм. Актів. – К.: Істина, 2006. – 280 с.;
9. Звеков В.П. Международное частное право. - М.: Юристь, 2004. - 701 с.;
10. Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посібн. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.;
11. Комаров В.В. Международный коммерческий арбитраж. - Харьков: Основа, 1995.-304 с.;
12. Кормышев В.В. Организация внешнеэкономических операций: Учебное пособие. - М.: Изд-во МИМБ, 2003. - 148 с.;
13. Король В. Новий договір про зону вільної торгівлі країн СН: песимістичний правовий прогноз для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України // Підприємництво, господарство і право. - № 11. – 2012. – С. 24-26.

- 14.Лазарева Т.П. Международное торговое право: расчеты по контрактам. -М.: Юстицинформ, 2003. - 288 с.;
- 15.Мамутов В. Господарський кодекс у системі правового забезпечення економіки в Україні // Право України. - № 1-2. – 2012. – С. 203-215.
- 16.Минаков А.И. Арбитражное соглашение и практика рассмотрения внешнеэкономических споров. - М.: Юридическая литература, 1985. - 144 с.;
- 17.Міжнародне приватне право: Начальний посібник / За заг. ред. В.М. Гайворонського, В.П. Жушмана. -К.: Юрінком Інтер, 2005. -361 с.;
- 18.Международное частное право: Учеб. Пособие. / ПК. Дмитриева, А.С. Довгерт, В.П. Панов й др. -М., 1993;
- 19.Назаренко В. Істотні умови аграрно-правового договору комісії у сфері зовнішньоекономічної діяльності // Підприємництво, господарство і право. - № 2. – 2010. – С. 37-40.
- 20.Омельченко А. Організаційно-правові засади гармонізації зовнішньоекономічного законодавства України із міжнародним та європейським правом // Підприємництво, господарство і право. - № 3. – 2011. – С. 53-57.
- 21.Омельченко А. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності як предмета правового регулювання // Право України. – 2011. - № 5. – С. 218-224.
- 22.Омельченко А. Місце та роль законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність в системі законодавства України // Право України. – 2011. - № 6. С. 169-175.
- 23.Осика С.Г., Коновалов В.В., Покрещук О.О., Осика А.С. Антидемпінговий кодекс України: практика та проблеми застосування. - К.: УАЗТ, 2001.-378 с.;
- 24.Осика С.Г., П'ятницькій В.Т. Світова організація торгівлі. - К.: «К.І.С.», 2001.- 491 с.;
- 25.Осика С.Г., П'ятницькій В.Т., Оніщук О.В., Осика А,С, Штефанюк О.В. Регулювання ринків товарів і послуг на засадах норм і принципів системи ГАТТ/СОТ. / Серія: Система Світової Організації Торгівлі, як основа регулювання глобальних торговельних процесів. -К.: УАЗТ, 2000. - 336 с.;
- 26.Поєдинок В.В. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2006. -288 с.;
- 27.Практика МКАС при ТПП Украины. Внешнеэкономические споры / Под ред. И. Г. Побирченко – К.: Праксіс, 2006. – 864 с.
- 28.Притика Ю.Д. Проблеми захисту цивільних прав та інтересів у третейському суді. - К.: ІнЮре, 2006. - 633 с.;
- 29.Розенберг М.Г. Контракт международной купли-продажи: современная практика заключения. Разрешение споров. - М.: Книжный мир, 1998. - 826 с.;

30. Розенберг М.Г. Практика международного коммерческого арбитражного суда: Научно-практический комментарий. - М.: Торгово-промышленная палата РФ, 1997. - 288 с.;
31. Чубарев В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2008. - 608 с.;
32. Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право. - К.: ІнЮре, 2004. - 527 с.
33. Юрченко К. Принципи міжнародного торговельного права та права СОТ як джерело правової системи міжнародної торгівлі з урахуванням інтересів найменш розвинутих країн // Підприємництво, господарство і право. - № 2. – 2010. – С. 37-40.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua>
2. <http://gska2.rada.gov.ua>
3. <http://liga.kiev.ua>
4. <http://www.me.gov.ua>
5. <http://www.ucci.org.ua>
6. <http://www.wto.org>
7. <http://www.wto.org.ua>